

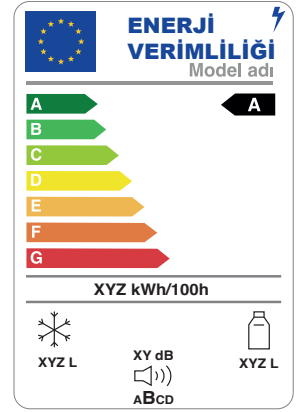
b) Enerji Etiketleri

Elektrikli ürün satın alırken enerji sınıfına dikkat etmek, tasarruf etmenin en etkili yöntemlerinden biridir. Enerji sınıfı etiketleri, bir ürünün enerji verimliliği konusunda tüketiciye bilgi verir. Enerji sınıfları Görsel 2.18'de görülen enerji etiketinde olduğu gibi harflerle ifade edilir. En yüksek verim A harfi ile gösterilir. A harfinden G harfine doğru gidildikçe enerji verimliliği azalırken enerji tüketimi artar. Etiketlerde çamaşır, kurutma ve bulaşık makineleri için 100 çalışma döngüsünde; buzdolabı için 100 günde ve televizyonlar için 1000 saatte tüketilen enerji gösterilir. Bulaşık ve çamaşır makinelerinde enerji etiketleri elektrik tüketiminin yanı sıra su tüketimi açısından da alıcılara fikir verir.

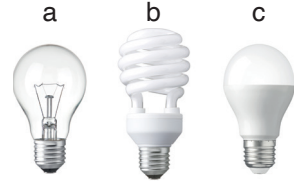
c) Enerji Verimli Lambalar

Görsel 2.19'da aydınlatma için kullanılan lamba çeşitleri gösterilmektedir. Kullanılan lambaların seçiminde bilinçli olmak enerji tasarrufu açısından oldukça önemlidir. Akkor ampuller, elektrik akımının çoğunu ısı olarak kaybettiğinden verimsizdir. Tasarruflu lamba (CFL) olarak bilinen floresan lambalar cıva buharı, argon gibi gazlarla ışık üretir. LED lambalar yarı iletkenler kullanılarak hemen ışık yayacak şekilde tasarlanmıştır. Aynı parlaklığı sağlamak için 50 W'lık akkor ampul yerine 6 W'lık LED lamba kullanılması arasında önemli farklılıklar vardır. LED lambalar; düşük enerji harcamasının yanı sıra uzun kullanım süresi, düşük karbon emisyonu, ısı kaybının az olması, cıva ve diğer toksik maddeleri içermemesi ile diğer lambalardan üstündür.

Enerjiyi israf etmemek ve bilinçli kullanmak, vatandaşlık görevlerindendir. Bu amaçla geliştirilen tasarruf tekniklerini uygulamak, sürdürülebilir bir çevre için göz ardı edilemeyecek kadar önemlidir.

Görsel 2.18: Enerji etiketi

Görsel 2.19: Lamba çeşitleri a) Akkor b) Tasarruflu c) LED

Örnek

Su buharı, karbondioksit, metan gibi gazlar başlıca sera gazlarıdır. Bu gazların miktarı arttıkça yeryüzü daha fazla ısınmaktadır. Isınma, aydınlatma, ulaşım, endüstriyel süreçler gibi insan faaliyetleri doğrudan ya da dolaylı olarak sera gazı salımına neden olmaktadır. Bir kişinin, ülkenin veya kuruluşun sürdürdüğü faaliyetler sonucu atmosfere saldırdığı sera gazlarının karbondioksit cinsinden karşılığına "karbon ayak izi" denir.

Buna göre bir ülkenin karbon ayak izini azaltmak için hangi önlemler alınabilir? Açıklayınız.

Çözüm

Karbon ayak izini azaltmak için öncelikle toplumda tasarruf bilinci geliştirilmelidir. Bunun için ülkenin vatandaşları ulaşımında bisiklet veya toplu taşıma araçlarını kullanmak, ürün seçiminde enerji sarfıyatı az olanları tercih etmek, geri dönüşüme ve çevre temizliğine dikkat etmek gibi konular üzerinde duyarlılık kazanmalıdır. Bir ülke, çevre dostu olup temiz enerji kaynaklarına yatırım yaparsa karbon ayak izini azaltabilir.